

گزارش

چین در مرکز بزرگترین کریدور تجاری جهان

قرارگیری ۷۰ درصد بنادر برتر جهان در شرق دور

در ادامه هر یک از این مسیرهای پنجگانه پرتردد به صورت جدا مورد بررسی و واکاوی قرار خواهند گرفت:

کانال پاناما فرایندهای تجاری عمده بین آسیا و آمریکا را تسهیل می‌بخشد اما ساحل شرقی آسیا (خاور دور) و ایالات متحده شلوغ‌ترین مسیر تجارت کشتی است. آن به عنوان یک نقطه اتصال مستقیم برای کشتی‌هایی است که بین اقیانوس اطلس و اقیانوس آرام حرکت می‌کنند. کانال پاناما در هر سفر بین ۲۰۰۰ تا ۸۰۰۰ مایل دریایی از مسیر هر کشتی می‌کاهد. این خط کشتیرانی ساخته دست بشر، سفر را تا حدود ۸۰۰۰ مایل کوتاه می‌کند و زمان حمل و نقل ۶۷ روزه را تنها به ۱۰ ساعت کاهش می‌دهد. سالانه نزدیک به ۱۴۰۰۰ کشتی از این مسیر استفاده می‌کنند. در سال ۲۰۱۶ به کشتی‌های بزرگ‌تر تا ۱۴۰۰۰ TEU اجازه تردد داده شد. این یکی از محبوب‌ترین مسیرهای تجاری جهان است و همچنین سریع‌ترین و کوتاه‌ترین مسیر دریایی بین آسیا و اروپا (آتلانتیک و اقیانوس هند از طریق دریای مدیترانه) است. به شمار می‌رود. این کانال زمان عبور ۲۴ روزه را به ۱۶ ساعت کاهش می‌دهد.

کانال سوئز یکی از پراستفاده‌ترین مسیرهای اقیانوسی است که روزانه بیش از ۱۰۰ کشتی در آن تردد می‌کنند اما به دلیل حجم بالای تجارت بین آسیا و اروپا به طور تقریبی همه کشتی‌های بزرگ پس از اولین ورود باید مستقر شده و در صف قرار گیرند.

این یکی از دلایلی است که در سال ۲۰۲۱ به انسداد کانال سوئز انجامید و به یک مانع بزرگ برای تجارت جهانی تبدیل شد. این کانال همچنین باریک است و نمی‌تواند ترافیک دوطرفه را تنظیم کند و باعث می‌شود که کشتی‌ها تا یک هفته در صف انتظار برای

بنابراین مسیرهای تجاری دریایی یکی از عوامل اصلی در فرایند حمل و نقل به شمار می‌روند. آنها شرایط و زمان لازم برای رسیدن به مقصد و نیز قیمت‌گذاری را تعیین می‌کنند. بنابراین، همه بازیگران زنجیره تأمین باید بدانند که مسیرهای تجاری اصلی کدامند تا از آن به نحو مطلوب استفاده کنند. نقشه زیر مهمترین و اصلی‌ترین مسیرهای تجاری کشتیرانی جهان را به نمایش می‌کشد.

قاره آسیا در مسیرهای تجاری اصلی قرار دارد زیرا ۷۰ درصد از بنادر برتر جهان در چین واقع شده‌اند؛ موضوعی که از اهمیت تجارت بین‌المللی و لجستیکی منطقه و چین نشان دارد.

تعجب آور نیست که بینیم قاره آسیا در مسیرهای تجاری اصلی قرار دارد زیرا ۷۰ درصد از بنادر برتر جهان در چین واقع شده‌اند؛ موضوعی که از اهمیت تجارت بین‌المللی و لجستیکی چین نشان دارد. با این پتانسیل، چین اکنون تأمین کننده اصلی اقلام برای تمام جهان است.

مسیرهای پرتردد و مهم کشتیرانی در سال ۲۰۲۳ کدامند؟

همان طور که پیشتر اشاره شد، بر پایه گزارش «سازمان بین‌المللی دریانوردی» (IMO)، بیش از ۹۰ درصد تجارت جهانی از طریق دریا انجام می‌شود؛ موضوعی که مسیرهای کشتیرانی را به یک جنبه مهم تجارت تبدیل کرده‌است. در این بخش، پنج مورد از شلوغ‌ترین مسیرهای جهان را بررسی می‌کنیم تا افراد و سازمان‌های متولی تجارت، ساده‌ترین و کم‌هزینه‌ترین مسیر را برگزینند، چرا که زمان رسیدن محموله به مقصد نهایی بر هزینه کلی تأثیر می‌گذارد.

- کانال پاناما (آسیا-آمریکا)
- کانال سوئز (آسیا-اروپا)
- کانال انگلیس (اروپا-بریتانیا)
- تنگه دانمارک (روسیه-اروپا)
- تنگه مالاکا (داخل آسیا)

کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد برای آسیا و اقیانوسیه (UNESCAP) در سال ۲۰۱۷ (۱۳۹۶) هر کریدور را تجزیه و تحلیل کرد و به این نتیجه رسید که سرمایه‌گذاری بر طرح کمربند و جاده برای هر یک از آنها سود متفاوتی خواهد داشت.

کریدورهای آبی و حمل و نقل دریایی

صنعت کشتیرانی مسئول واردات/صادرات مواد خام، کالاهای تولیدی، سوخت و مجموعه‌ای از کالاهای دیگر در سراسر جهان است. با توجه به اینکه بیشتر تجارت جهانی از طریق دریا انجام می‌شود، کشتیرانی نقطه محوری تجارت جهانی است. تجارت بین‌المللی آن چیزی است که دسترسی به بسیاری از کالاها را در سراسر جهان ممکن می‌سازد و به طور عمده از طریق دریا انجام می‌شود. لازم به یادآوری است که بیش از ۹۰ درصد تجارت جهانی از طریق دریا انجام می‌شود.

توجه به اینکه کمربند و جاده چین منطقه وسیعی را در بر می‌گیرد، این امر بسیار منطقی به نظر می‌رسد. با وجود تمام چالش‌ها و نیازهای متنوع در مناطق مختلف، کریدور بیشترین تأثیر را بر اقتصادهای ملی و منطقه‌ای دارد. همان طور که اشاره شد، در طرح «کمربند و جاده» توسط ۶ مسیر ترانزیت تعریف شده است که هر کدام دارای فرصت‌های تجاری و سرمایه‌گذاری منحصر به فرد هستند؛ این کریدورهای ششگانه عبارتند از:

- چین-پاکستان
- پل زمینی جدید اوراسیا (چین و اتحادیه اروپا را از طریق مغولستان، روسیه و بلاروس به هم وصل می‌کند)
- چین - مغولستان - روسیه
- چین-شبه جزیره هندوچین
- بنگلادش-چین-هند-میانمار
- چین-آسیای مرکزی-آسیای غربی

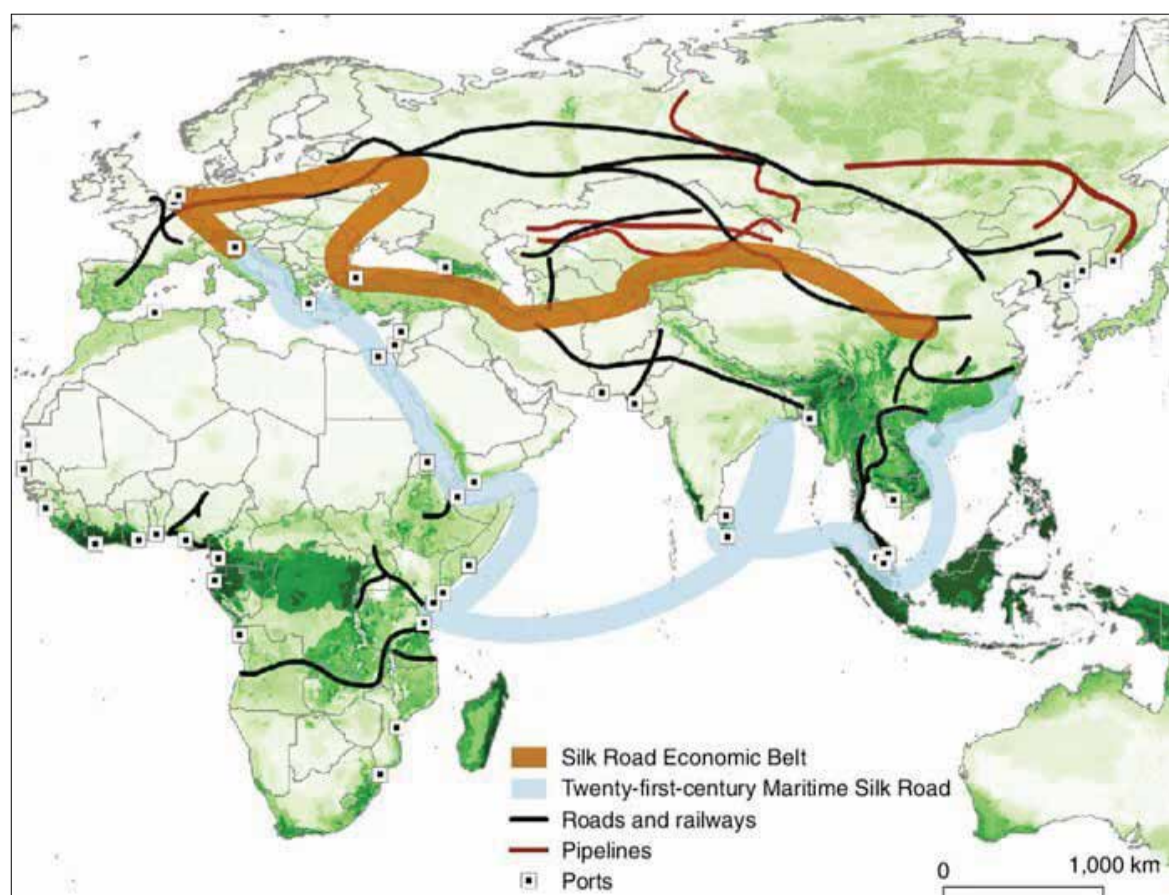
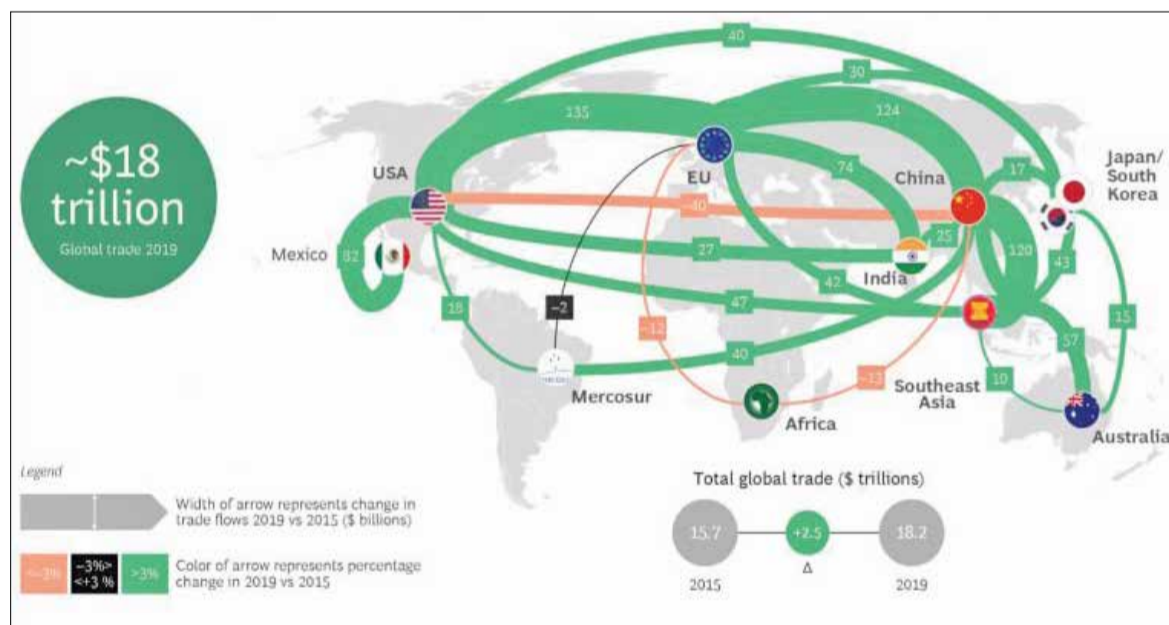
اهمیت کریدورها پرداخته شود به عنوان نمونه تحقیق‌های به عمل آمده در برهه زمانی ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ (۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸) بویژه تجارت ۱۸ تریلیون دلاری کالا در سال ۲۰۱۹ (۱۳۹۸) نشان می‌دهد که کریدورها نقش بسزایی در تجارت دوطرفه بین آمریکا و چین، آمریکا و اتحادیه اروپا، اتحادیه اروپا با چین، هند، آمریکا جنوبی و غیره داشته‌اند.

اما از نگاه کارشناسان، بزرگترین کریدور جهان به چین ارتباط می‌یابد که «کمربند اقتصادی جاده ابریشم» و «جاده ابریشم دریایی قرن بیست و یکم» در این راستا تعریف می‌شود؛ کریدوری که می‌توان آن را «از و به چین» توصیف کرد و یک طرف تجارت، این کشور قرار دارد؛ ابتکاری که هم خشکی و هم دریا را دربرمی‌گیرد.

زمانی که چین طرح «کمربند و جاده» یا طرح (BRI) را با مشارکت ده‌ها کشور آغاز کرد، ۶ کریدور اقتصادی برای آن تعریف شد. با

قاره آسیا در مسیرهای تجاری اصلی قرار دارد زیرا ۷۰ درصد از بنادر برتر جهان در چین واقع شده‌اند؛ موضوعی که از اهمیت تجارت بین‌المللی و لجستیکی منطقه و چین نشان دارد

اقتصادی جمعیت هشت میلیاردی جهان و توسعه این است که حجم مبادله‌های کالا و ارز روز به روز بیشتر شود و البته تجارت جهانی بجز در برخی شرایط خاص مانند همه‌گیری کرونا، روبه افزایش بوده است. در سال ۲۰۲۰، حجم تجارت جهانی کالا توسعه یافت و به سطح رکورد ۲۸.۵ تریلیون دلار رسید. این افزایش ۲۵ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۹ (۱۳۹۹) و ۱۳ درصدی بیشتر از سال ۲۰۱۹ (۱۳۹۸) یعنی قبل از شیوع کرونا بوده است. این در حالی است که در سال ۲۰۲۲ (۱۴۰۱) به دلیل آغاز بحران اوکراین، حجم مبادلات تجاری جهان از ۲۸.۵ به ۲۵.۳ تریلیون دلار کاهش یافت. اشاره به آمار و حجم معامله‌ها در جهان به این خاطر است که به

زمانی که چین طرح «کمربند و جاده» یا طرح (BRI) را با مشارکت ده‌ها کشور آغاز کرد، ۶ کریدور اقتصادی برای آن تعریف شد. با توجه به اینکه کمربند و جاده چین منطقه وسیعی را در بر می‌گیرد، این امر بسیار منطقی به نظر می‌رسد. با وجود تمام چالش‌ها و نیازهای متنوع در مناطق مختلف، کریدور بیشترین تأثیر را بر اقتصادهای ملی و منطقه‌ای دارد

بر اساس گزارش «شورای جهانی کشتیرانی» (WSC) و بر اساس عملکرد تجاری کشورها در سال ۲۰۱۷، مسیرهای تجاری برتر جهان عبارتند از:

- آسیا - آمریکای شمالی: ۲۶.۵۷ میلیون TEU
- آسیا - اروپای شمالی: ۱۵.۰۶ میلیون TEU
- آسیا - مدیترانه: ۷.۹۱ میلیون TEU
- آسیا - خاورمیانه: ۴.۷۴ میلیون TEU
- اروپای شمالی - آمریکای شمالی: ۵.۴۰ میلیون TEU
- آسیا - ساحل شرقی آمریکای جنوبی: ۲.۰۷ میلیون TEU
- اروپای شمالی / مدیترانه - ساحل شرقی آمریکای جنوبی: ۱.۶۸ میلیون TEU
- آمریکای شمالی - ساحل شرقی آمریکای جنوبی: ۱.۲۷ میلیون TEU

لازم به بیان است که TEU مخفف «Twenty-foot Equivalent Unit» یا همان «واحد معادل ۲۰ فوت» است که واحد شمارش کانتینر بر مبنای یک کانتینر استاندارد به طول ۲۰ فوت به شمار می‌رود. (هر فوت معادل ۰.۳۰۴۸ متر است)